

چطور در دام دروغهای رسانه‌های راه پیدا نکنیم؟

akbari 14:20 - 1402, 13 آبان

بی شک یکی از راهها، همان «پرورش تفکر انتقادی» است و راه دیگر «کسب سواد رسانه‌ای». سواد رسانه‌ای (Media Literacy) در تعریف بسیار کلی؛ عبارت است از یک نوع درک متکی بر مهارت که براساس آن، میتوان انواع رسانهها و انواع تولیدات آنها را شناخت و از یکدیگر تفکیک و شناسایی کرد.

این درک و سواد به چه کار میآید؟ سواد رسانه میتواند به مخاطبان رسانهها بیاموزد که از حالت انفعالی و مصرفی خارج شده و به معادله متقابل و فعالانهای وارد شوند که در نهایت به نفع خود آنان است. به سخن دیگر سواد رسانه کمک میکند تا از سفره رسانهها بهگونههای هوشمندانه و مفید بهره‌مند شویم. در برابر موج هجوم رسانهها و شبکههای اجتماعی، بهترین راهحل "قویشدن و پوشش‌دادن نقاط ضعف" است؛ چون اگر چنین دشمنانی در عالم، تعریف نمیشدند، هیچگاه انسان زحمت رشد و پیشرفت و تعالی را به خود نمیداد.

آسیبهای فردی و اجتماعی، سبک زندگی مدرن را بدون تردید با هر چه گسترده شدن زندگی دوم (Second Life) و نفوذ آن در جریان زندگی فردی و اجتماعی بیشتر خواهد کرد که نمایش داشتهها و زیباییهای زندگی شخصی، با حذف دردها و رنجهای آن-که بخش جداییناپذیر زندگی هر انسانی است- بیننده این صفحات مجازی را با واقعیتی گزینشی مواجه کرده و در تونل اطلاعاتی جهتمندی، فرو میبرد. اگر سازوکارهای زندگی دوم را، دشمن سلامت خانواده و اجتماع بدانیم، همانند هر دشمن دیگری، این دشمن نیز خاصیت مقوی دارد. خاصیت مقوی دشمن، آن است که هیچگاه نخواهد توانست سبب آسیب سازوکاری سالم و قوی شود و موفقیت او در گرو ضعفهای قربانی است!

یکی از اهداف اصلی سواد رسانهای، این است که استفاده مبتنی بر آگاهی و با فایده از سپهر اطلاعات را تأمین کند. هدف سواد رسانهای در نخستین گامهای خود، تنظیم یک رابطهای منطقی و مبتنی بر هزینه فایده با رسانهاست. ارتقای آگاهی نسبت به رژیم مصرف رسانهای، و یا به عبارت بهتر، تعیین میزان و نحوه مصرف غذای رسانهای از منابع رسانهای گوناگون که در یککلام همان «محتوای رسانهاست».

تجزیه و تحلیل اجتماعی، سیاسی، اقتصادی رسانه‌ها که در نگاه اول قابل مشاهده نیست، در دنیایی که رسانه‌ها بر ما احاطه دارند و ما زیر بمباران اطلاعات قرار داریم، سواد رسانه به ما کمک میکند که طعمه رسانه‌ها نشویم. اگر سواد رسانه‌ای در جامعه ما رشد یابد، مطمئناً به همین راحتی خام حرف‌ها و دروغ‌های رسانه‌های نمیشویم.

* (کارشناس علوم ارتباطات)

نویسنده:

[1] مهديه سادات موسوی راد

دسته بندی مطالب:

[2] یادداشت مهمان

نشانہ

<https://www.partosokhan.ir/content/%DA%86%D8%B7%D9%88%D8%B1-%D8%AF%D8%B1-%D8%AF%D8%A7%D:منبع>
9%85-%D8%AF%D8%B1%D9%88%D8%BA%D9%87%D8%A7%DB%8C-
%D8%B1%D8%B3%D8%A7%D9%86%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%B1%D8%A7%D9%87-
%D9%BE%DB%8C%D8%AF%D8%A7-%D9%86%DA%A9%D9%86%DB%8C%D9%85%D8%9F

بیوندا

[1] <https://www.partosokhan.ir/%D9%86%D9%88%DB%8C%D8%B3%D9%86%D8%AF%D9%87-%D9%85%D9%82%D8%A>

[7%D9%84%D9%87/%D9%85%D9%87%D8%AF%DB%8C%D9%87-%D8%B3%D8%A7%D8%AF%D8%A7%D8%AA-%D9%85%D9%88%D8%B3%D9%88%DB%8C-%D8%B1%D8%A7%D8%AF \[2\]](https://www.partosokhan.ir/taxonomy/term/46)
<https://www.partosokhan.ir/taxonomy/term/46>